

-1360-

>

פ ר ו ט ו ק ו ל מ.ס. 39

מישיבת ועדה הפנים, שהתקיימה ביום ששי,
ז' באב חשל"ד - 26.7.74, משעה 09.00.

(בחל-אביב, במרכז לשלטון מקומי)

נ ו כ ח י ס - חברי הוועדה:

- יוסף חמיר - היו"ר
- נ. אליעד
- י. בארי
- א. גיבלבר
- א. הרליץ
- א. ורדיגר
- מנחם הכהן
- ב. מואב
- ב.צ. קשח

מזמנים:

מר ל. גרי - יו"ר המועצה לבקורת סרטים ומחזות, משרד הפנים.

מר עזרא ששון - מנהל חטיבת תעשיות קלות, מרכז הסרט הישראלי, משרד המסחר והתעשייה

מר ישראל שלמוץ - ממונה על עידוד הסרט הישראלי.

מזכיר הוועדה:

י. ברזני

ר ש מ ה :

שולמית פרג

היו"ר י. תמיר:

אני פותח את הישיבה.

על סדר יומנו סעיף אחד - הצעה לסדר היום של ח"כ זלמן שובל, החלטה להתיר את הסרט "ישו כוכב עליון". ח"כ שובל הוזמן לישיבה על מנת לנמק את הצעתו. אך הוא לא בא.

שמעתי בזמן הצגת הדברים במליאת הכנסת את נימוקיו. בעקבות ההצעה לסדר היום בקרה הוועדה בהצגה. היו שם ששה-שבעה חברים. גם מר גרי היה נוכח שם.

ב. מואב:

בתור מחאה אני לא ראיתי את הסרט הזה, וזאת משום שאני מתנגד לעצם

ההתערבות בהצגת סרטים.

היו"ר י. תמיר:

בסיום הצגתו של סרט זה אמר ח"כ שובל: "איך שופטים יצירה כנראה

לפי טיב יוצרה

אנחנו ראינו את הסרט, ואני אביע את דעתי בסוף הדיון. אני מציע למר גרי לפתוח בנושא, ואחר כך נשמע את בא כוח משרד המסחר והתעשייה.

ל. גרי:

חלק מחברי ועדת הפנים ראו את כל הסרט, וחלק היה כזה שראה רבע או

מחצית הסרט.

גם בעיני תמוהה ההצעה הזו שהועלתה לסדר היום, משום שחבר כנסת היה רשאי להגיד שאילתה בענין זה.

אם זכרוני אינו מטעני, הרי שאני חושב כי ח"כ שובל הגיש שאילתה בסוף הקדנציה הקודמת לגבי הסרטון של דון אבידן. הוא שאלת למה אסרו סרטון זה. ועכשיו הוא שואל, למה מנעו את הצגת הסרט "ישו כוכב עליון".

ח"כ בארי שאל על החוק. אם כן, החוק במדינת ישראל אומר "לא יוצג סרט בפומבי במקום שעשועים ציבוריים אלא אם יקבל היתר מהמועצה לבקורת סרטים שממונה ע"י שר הפנים וכו'".

פירוש הדבר שאי אפשר להציג. לכן אין לשאול למה סרט זה הותר או לא הותר. מתי המועצה אוסרת? - כאשר היא חושבת שזה בניגוד לעקרונות שנקבעו בענין זה. מבחינת הצנזורה, הרי שאני לא חושב שהשאלה הזו מופנית אלינו. למעשה, כמו שחברי כנסת אלה או אחרים בדעה אחת, כך גם בקרב חברי המועצה לבקורת סרטים.

סרט זה הובא בפני ועדת משנה, ולאחר מכן הוא הובא למליאת המועצה, ושם זה קבל רוב. כלומר, 11 מתוך 12-13 חברים הצביעו בעד התרת הסרט לכל הגילים. לא בקשנו נימוקים משום שאמרו שהם אינם רואים בסרט זה ולא כלום. לכן אין מה להוסיף.

התעוררה שאלה, למרות שהסרט הוא מוסיקלי ויש לו אופי שונה משיש בסרטים רגילים סיפוריים - ובכל זאת סיכמנו שזה לא נושא שלנו, ושאיןנו מתערבים בזה, ואף לא נחערב כאשר מישהו יחשוב לתוכן ומי שעשה את הסרט.

ל. גרי:

ידועים לנו פרטים. יש לנו קטעים של מכתבים בין שר הבטחון דיין והשר ברלב בקשר לעידוד הסרט.

אנחנו צריכים להתייחס לסרט ולהחיר את הסרט. לא הגענו לחשש פן זה ישפיע על ילדים וכו'. היתה אחת, שהיא חברת המועצה, שהיתה נגד הסרט. מכל מקום, 12 מתוך 13 חברים היו בעד, ואחד התנגד. זה נעשה לפי הליכים חוקיים.

המועצה החליטה, גם כשלא צריך להחליט, כי אין זה מתפקידה להתערב בעניין קבלת עידוד הסרט או לא. כרגע אין לי מה להוסיף בעניין זה. יש לי פה מכתבים של השר דיין בקשר לעידוד הסרט (מצטט)

יש בפני גם הפקודה לסרטי ראינוע, 1927. יש לי גם מכתב של השר חיים ברלב שעונה לשר הפנים (מצטט אותו) ועוד מכתב של השר בורג.

האם אנחנו דנים בהפקת הסרט או בהצגת הסרט? צריך להפקיד בין

ב. מואב:

שני דברים.

הבינותי שההצעה לסדר היום נוגעת להצגת הסרט. אנחנו לא מעוררים

עזרא ששון:

את הבעיה. בתחום זה אין לי מה להוסיף.

אחרי שראיתי את הסרט אני יכול להביע דעתי: זהו סרט אנטישמי, אנטי-נוצרי, הכל. זה סרט קופתי, שהופכים טרגדיה לקומדיה.

היו"ר י. תמיר:

מצער לראות שאנחנו מעורבים בזה. בא משהו שמציג סרט, אז מציג. מה עוד, שהסרט הזה עוסק בנושא דתי מובהק, ואין שלא תשכיב את החולה הזה, כואב. היום אני חכם ואני אומר, למה אנחנו צריכים את כל זה? למה שיעשו סרט כזה?

כאשר אנחנו מעודדים הפקת סרטים, אנחנו לא יכולים להתייחס לנושאים. אנחנו

ע. ששון:

מעודדים סרטים של "אוניברסל". הם שלחו את התסריט, ולא מעבד של סרט ישראלי, על כן לא היה מה לבדוק.

לאחר התגובה שהיתה מטעם היהודים בארצות הברית, אז היתה התערבות, ובקשנו שישמטו מספר קטעים, ואכן כך נעשה. (היו"ר י. תמיר: אז מה שראינו היה לאחר ההשמטות?)

אין כל מסקנה מה יצא לאחר ההפקה. לא היה עידוד, פרט להחזר מסי עקיפין. ההנחה היא, להתחרות עם גורמי חוץ. צריך לשלם ליצואן שער אפקטיבי כדי שיוכל להתחרות עם גורמי חוץ. האמת היא, כי אפשר להפיק סרט כזה באיטליה ובכל מקום אחר בעולם. מכל מקום, העידוד ניתן על מנת למשוך את המפיק להסריט בישראל.

על כל דבר יש מסי עקיפין בישראל, ואכן אותם מסי עקיפים החזרנו למפיק. 1.1 מיליון דולר הוצאות הפקה היו לו בארץ.

לדעתי, זהו מחזה די עלוב.

היו"ר י. תמיר:

ב.צ. קשת:

אני מבין שניתנו לסרט זה שתי פוגות וששה סנקים. האם זה לא תמיכה לסרט? אם שר המסחר והתעשייה עונה לשר הבטחון שמבקש 500 סנקים ו-700 מטוסים עבור הסרט, והוא מקבל - האין זו תמיכה בסרט? הנה, משרד המסחר והתעשייה אומר גם שהוא החזיר להם מסים. הרי גרמתם לכך שהמדינה נוחנת דבר שעולה כסף. (קריאה: הם שלמו)

עובדה היא שמשרד המסחר והתעשייה נחן עידוד לסרט זה עם בהחזרת כספים ואם בתיווך לקבלת דברים. אם אני מתנגד לעידוד הסרט הזה, אז אני צריך להעביר בקורת. אבל העזרה הזו מתבטאת תמיד במתן כסף מזומן, בפנייה לגורמים אחרים שיתנו וכו'.

אני לא מתייחס לגופו של עניין, כי אני הייתי זה שהצעתי לראות את הסרט. איש לא ראה את הסרט באותו זמן. לצערי, ראיתי, וקצת שמעתי. אני לא יכול להביע דעה אם זה סרט אנטי-נוצרי או אנטי-שמי או אנטי-הכל, משום שאני לא יכול לעקוב אחרי האנגליה בשירה.

לצערי הרב, אינני יכול להביע דעה

בענין זה.

לפני ההפקה דרושה, לדעתי, איזו מעורבות במקרה שדורשים את עזרת המדינה. אם סרט נמצא על הגבול, ואם הוא נמצא מעבר לגבול - הוא היה עובר בגישה הליברלית ביותר שלנו - מצד אחד, מצד המועצה; ומצד שני, מהרצון שבאיזה מקום שהוא צריכה להיות משמעת, כי באמת יכולים ליפול בפח.

היו"ר י. תמיר:

אני קורא מתוך הפרוטוקול של אותה ישיבה שח"כ זלמן שובל נימק הצעתו.

(מצטט)

ברצוני להפנות שאלה אל מר גרי ואל נציגי משרד המסחר והתעשייה: יכולה להיות תופעה שסרט או תכנית שמובאים ע"י מפיקים מחו"ל, יכולים להיות שליליים מבחינה חברתית, מוסרית ועוד. האם המשרד שלנו, או הממשלה, קבעו מדיניות שנוחנים את השירותים הטובים של מדינת ישראל, בין אם זה החזר מסים ובין אם זה סיוע צה"ל ועוד? הלא באמת יכול לקרות כך שיסריטו סרט פורנוגרפי סוג א'-א', בעבור כמה מאות אלפי דולרים.

השאלה היא, באיזו מידה צריכה

המועצה לבקורת סרטים ומחזות, שעליה אנחנו סומכים, להחיר או לא להחיר? בשביל מי זה רע כאשר היא מתירה הכל?

אני חושב שאנחנו צריכים להתאים את

עצמנו לתקופתנו. חלו שינויים מהפכניים במלוא מובנו של המושג. ישנם צלמים, כתיבי עת ועוד - הכל בעקבות המתירנות. מה קורה? מדוע 13 החברים התירו את הסרט?

כל הדברים נהירים לי. האמת היא, שהסרט

הוא נסיון ליצור מחזמר על רקע התרחשויות סביב ישו. אנחנו רואים כיצד מתערבים בסרט זה, בהקרנת הצילון, סנקים, פוגות, קלצ'ניקובים, קרל גוסטב; את היהודים שמציגים שם כרשעים בין אומות העולם; הכובעים המיוחדים; התנהגות היהודים בסרט היא סופר-קנאית.

אין ספק שההצגה היא באור שלילי,

כאילו ונוחנים שוחד לישו, שתמורת הכסף קונים את יהודה איש קריות.

הסצינה התעוררה בארצות הברית,

מדוע הציגו את יהודה איש קריות ככושף.

היו"ר י. חמיר:

מה היתה הסיבה שחברינו במשרד המסחר והתעשייה שעוסקים בשטח זה, הולכים אחרי המפיקים בצורה עוורת? כאשר יש סרט שמביא כסף, זה כדאי. במקרה זה נותנים טנקים, מכונות ירייה, ואחר כך יש סרט. הייתי אומר, שהרגש הלאומי החם נפגע. מה מביא לנו המבצע הזה? היום זה ישו כוכב עליו, מחר יהיה משהו אחר. על השאלה הזו היינו צריכים לקבל יותר הבהרה, אם כי זה לא קשור עם הצנזורה.

ל. גרי:
אני מוכן להוסיף משהו בקשר לצנזורה: למזלנו, הדיון היום לא יעלה את הבעיה של הצנזורה. יש החלטות ויש בג"צ. גם עכשיו יש לנו מקרה עם בג"צ. אני אקרא בפניכם קטע מ"מעריב", כי משהו חשב שאנחנו אסרנו את הסרט. הוא כותב: (קורא)

והוא מסיים במלים "לאור העובדה שהוא נחשב לאחד הסרטים הטובים של השנה". בדיוק ההיפך ממה שאחה - אדוני היושב ראש, ואולי גם אני - חושבים על הסרט.

למזלנו, אפשר לעשות אלימנציה, ולא לדבר על שני קריטריונים שמחר עלולים להיות - אלימות קדושה ופורנוגרפיה.

על כל פנים, הסרט הנדון הנו סרט שהותר לכל הגילים. הנושא הוא דתי. האמת היא, שבמשך השנים היו כל מיני סרטים על הנושא ישו. במידה שאני זוכר, חוץ מהסרטון של 20 דקות שהמשרד נתן עידוד לדוד אבידן ושאנחנו אסרנו אותו - לא היו אחרים. יש תערובת של פגיעה בדת ובצניעות. עכשיו סרט זה - של דוד אבידן - נמצא בבג"צ, ואנחנו מחכים לפסק דין. זה סרטון מין של 20 דקות.

לפני שנתיים היה סרט - אינני זוכר כרגע מי היה הבמאי - גם כן על ישו. זה סיפור ארוך ביותר על הביוגרפיה של ישו. סרט זה היה בחו"ל, ולאחר מכן הוא הגיע לארץ, והוא הותר. אצלנו יושבים יהודים ליברליים, קונסרבטיים, ולא שואלים את הדתיים. מכל מקום, פה אחד הוא הותר להצגה.

האמת היא, שהסרט לא הוצג במדינת ישראל, שכן במדינת ישראל רוב האנשים דתיים, או עסוקים, וגם את האנשים החילוניים לא עניין הנושא הזה של ישו. אין יחס.

הדבר השני - אם להכנס לתכנון של סרט: אינני יודע אם זה תפקיד הצנזורה. אם אזכיר את הסרט "אכסודוס" כי ניחן לו עידוד רב, הרי שהיתה בקורת קטלנית במשך 4 שנים בעתונות ישראל. תמיד יצאו בבקורת. בארצות הברית, כשהייתי באותה תקופה, אמרו לי שהספר, וגם הסרט, הנם הדיפלומטים הטובים ביותר של מדינת ישראל. השאלה היא, אם היינו צריכים להכנס לתוכן הסרט, ואם זה בדיוק לפי ההיסטוריה וכו'.

אחתו חבר אחד או שני חברים שערערו לגבי הסרט ישו כוכב עליון אמרו, שזה לא לפי הברית החדשה, אז אמרתי כך: אני למדתי בגימנסיה עברית בקישינב, ולמדתי שם תלמוד, התפללתי כל יום. למדתי תנ"ך. את הברית החדשה לא למדתי. זה לא מתפקיד לדעת את הברית החדשה, ואם זה נעשה בדיוק לפי הברית החדשה או לא.

בתקופת השר שפירא ז"ל היה סרטון שנקרא "אני אחמד". זה בחור ערבי שלא נותנים לו לישון בחל-אביב. כך הוא היה מסתובב בחל-אביב. אף פעם לא התערבו בשיקולי המועצה. הזמנתי

ל. גרי:

את השר שפירא לראות סרט זה. לאחר שראה, אמר "אני לא מאושר מהסרטון הזה". אחר כך הוסיף ואמר: אם יש 2000 יהודיות שהתחתנו עם ערבים, אז יכול להיות שצריך להמצא איזה במאי שיעשה סרט אחר מבחור ערבי.

זה לא תפקיד הצנזורה להתערב. לכן החליטה המועצה בהגיון רב שלא להתערב, ולא משום שאין לי שיש השפעה. אנחנו לא צריכים להתערב אם זה לפי הברית החדשה, אם זה מסולף במקצת, או לא.

שמעתי מחברים דתיים שאמרו, אם סרט זה יכול להשפיע עלי, שאמיר את דתי: בשנות ה-60 הייתי בחו"ל, בפרובנציה, ששם כולם קתולים. כאשר בא הסרט על מוחמד, אז אמר הצנזור שמכיון שכולם שם קתולים, אז צריך שיהיה סרט על מוחמד.

יש לי קטע של עתון ישראלי, שבו

נאמר: (קורא)

הסרט "סופרסטאר" נאסר באתונה.

ע. ששון:

אני מסכים לרוב דבריך. נניח שהיינו מצנזרים, אז היינו צריכים להתייעץ, ואז היינו פונים אל אותם 13 אנשים והיינו מקבלים מהם תשובה. אנחנו, למעשה, פקידים. כולם היו מצביעים בעד הסרט, ואז היינו נמצאים באותו מצב.

היו"ר י. תמיר:

אני חושב שאביע את דעת החברים שראו את הסרט: לא יתכן שאנחנו נעמיד לרשות סרט כזה שירותי צה"ל או שירותים אחרים, בשעה שבעצם הצגת הסרט - אבות אבותינו זכרם יהיה לנצח - האופי, המנטליות, הצד החיצוני, הצגת החיצוניות - לדעת, נעשה עוול בענין זה.

זה דבר שקורה נגד הבירוקרטיה, כך שכל אחד אומר "אני לא ממונה על זה". לאחר מעשה זה לא אסוף. אני אינני אומר שצריך לאסור את הסרט, שכן לאסור את הסרט פרושו לקנות אותו. לדעתי, מי שהגיש הצעה זו לסדר היום, טעה. אבל הממשלה, כגורם, צריכה לקחת בחשבון לא רק את ההליכים המינהליים היבשים. מחר יוכלו לעשות טוב. לעולם אין לדעת. אני רוצה שתעבירו לחבריכם ולשר, את מה שנאמר פה, ולהיות זהירים.

מוחר לפעמים לומר שמי שרוצה להפיק סרט, שיפיק. אולם, אם רוצים עזרה מהמדינה אז מדוע לתת להם סיוע כדי להציג אותנו בצורה כל כך לא סימפטית? בשביל מה להציג אותנו כך? האם זה בעבור הכנסה במטבע זר? - לא.

א. ורדיגר:

רבותי, אני לא הייתי באותה ישיבת כנסת כאשר ח"כ שובל העלה בעיה זו לסדר היום. למעשה, גם המציע, גם השר, וגם כל אלה שהשתתפו בקריאות ביניים, לא ראו את הסרט. אף אני לא ראיתי, למרות ההזדמנות שהיתה לי לראות יחד עם חברי ועדת הפנים.

אני מצטרף לדעתו של היושב ראש, שטוב היה עושה ח"כ שובל אילו לא היה מעלה את ההצעה לסדר היום. אם לדבר ולדון בבעיית העשיית הסרטים בישראל, בבעיית הסרטת סרטים בישראל והצנזורה בישראל - הרי יש מקום לדון בסרטים הרבה יותר חמורים, שלגביהם אפשר לומר שהם משחיתים את הנוער, הורסים אותו, מבחינת השחתת מידות, מבחינת מידות של עלימות, וכל מידות שלא כדאי לרמוז עליהן. בודאי שהיו כבר בכנסת דיונים בנושאים אלה, והיו ויכוחים לגבי עידוד הסרט הזה, ועד כמה צריכה המדינה להשקיע גם במטבע זר וגם להשקיע בסטטיסטיים מצה"ל.

אמש, באמצע הלילה בהיותנו בשכם, היו לנו ויכוחים עם קצינים. ואז אלוף משנה אחד אמר לנו: האם אתם יודעים מה פירוש להביא לכאן אלפי חיילים? היו שם 5000 חיילים, לרחק אותם בזמן שאנחנו נמצאים במצב בטחוני קשה.

מרתקים צבא לדבר מסויים, אבל לא יודעים מה זה לרחק צבא למען ביזנס. למען הסרט. אני לא אומר לגבי סרט זה. אם הכנסת צריכה להתייחס לנושא של צנזורה, אז צריך לקיים דיון. שמעתי את דבריו של מר גרי, ואני יודע גם שקשה לצנזר את הצנזורה.

אפשר לומר כי כאן, בתקופה האחרונה, יש השתוללות של סרטים. אני יודע שהעולם יותר מושחת מאשר בישראל. אבל מבחינה זו לצערנו הרב, הגענו למצב של המקולקלים שבהם. יש מדינות שיש בהן מידת התאפקות, ואנחנו הגענו להפקרות.

אני מציע שאנחנו נתייעץ לגבי הפרשה בכללותה, ולא דוקא בגלל הסרט הזה.

י. בארי:

המועצה לבקורת לפי פקודת סרטי ראינוע ממונה ע"י שר הפנים. בתור שכזה היא אורגן חלק מהרשות המבצעת. לא מצאתי בחוק אפילו קריטריונים והנחיות כיצד על המועצה לפעול.

אישי, אני מחייב צנזורה. אני ער לסכנה הטמונה בתהליך שעליו הצביע ח"כ ורדיגר. אני חושב, שאנחנו בישראל, צריכים לעשות הכל כדי להדוף את הגל של המתירנות. אני חושב, לאחר שראיתי את הסרט, שאולי לא בידועין ח"כ שובל נקט צעד נכון. אני דוחה בשתי ידיים את ההערה של חברי, ח"כ בועז מואב, האומר כי אין לנו שום סמכות להחערב --- (ב. מואב: אמרתי שלא לעסוק בנושא זה)

בו ברגע שהמועצה היא גוף ממשלתי ממונה, אז אין שום סיבה שהכנסת תדון וחבקר ותביע דעתה כי למרבית ועדות הכנסת אין שיניים. ראשית לכל, אני גם כן מביע חמיכה ופליאה על כך שהגוף הממונה על עידוד הסרט הישראלי נתן עידוד להפקת סרט זה, ולא די בכך אלא הועמדו שירותי צה"ל לרשות המפיקים.

אדוני היושב ראש, ועדת הפנים דנה בחוק הגנת סמלים, ביחוד על סעיף אחד שבו מופיעים, בין היתר, הביטויים "פגיעה ברגשות הציבור ותקנת הציבור". סרט כזה איננו עלול לפגוע ברגשות הציבור. אומר היושב ראש שהסרט פוגע ברגשות יהודים ורגשות נוצרים, וכי הוא בדרג של ביזוי והשפלה. הוסף לכך את המגמה, ואני טוען שלמתירנים מגמה מודעת - להשחית את המידות, לפרוק כל עול, נהיליזם מוחלט בין אם הוא דתי ובין אם הוא לא דתי.

לדעתי, ישו כוכב עליון יכול לשמש דגם או מופת למגמה זו. היו כמובן עוד סרטים מהסוג הזה. זה נכון. לכך אני אציע שאנחנו נביע כאן דעה שלילית, קטלנית על הסרט הזה. נביע דעתנו הבקורתית על המועצה לבקורת שאישרה את הסרט, ונביע את הערכתנו לשלילה באשר לעמדתה של המועצה לפי חוק לעידוד הסרט הישראלי. כל זה לפי פגיעה ברגשות הציבור.

מנחם הכהן:

מחובתנו להפריד בין חלקה של הצנזורה ובין חלקו של משרד המסחר והתעשייה. לא נראה לי שגורמים של משרד המסחר והתעשייה, בתוך שכאלה, יבדקו תוכנו ומהותו של סרט. הם צריכים לבדוק דברים אחרים, אם זה באמת מהבחינות של משרד המסחר והתעשייה עונה. אך לא מבחינת תוכן הסרט.

לגבי העזרה והסיוע של צה"ל לסרט: אני חושב שטוב ויפה עשה צה"ל, וכל גורם ציבורי אחר שנותן סיוע לגורמים שאינם דוקא בתחום פעילותו היום יומית - חייב לעשות זאת, כי כל מדינה נאורה מאפשרת את כל שירותיה-זרועותיה לעשיית סרטים, ואני לא חושב שצה"ל צריך להסתגר, ובמיוחד כאשר אין זה על חשבון צה"ל. הייתי רואה את זה בעין רעה מאד אם היינו אומרים לאו, או אסור. זה לא מתפקיד צה"ל להכנס לתוכן הסרט. צריך שיהיה גוף שיבדוק את העניין, ולא גוף של שר הפנים. הייתי אומר, אגודת סופרים, מבקרים אומנותיים, מבקרי תיאטרון. צריך שיהיה גוף כזה שיוכל לומר, אם המדינה צריכה לתת סיוע לסרט או למחזה כזה, אם לאו.

ועתה לגבי הצנזורה: אני מצטרף לדעתו של ח"כ בארי, שצריכה להיות צנזורה. אבל צריכה להיות מועצה שתיגש לעניין במלוא הרצינות. יש לי הרגשה שהואיל ונמתחת על הצנזורה בקורת על שהיא שמרנית מדי - היא כיום מחזיקה את שרביט המתירנות בידה, כך שכל סרט קלוקל יהיה כשר למהדרין, כאשר זה לא כך.

לגבי הסרט עצמו: אני מצטרף לאותם חברים הסבורים שהסרט הזה, כפרט, אינו נושא לאיסור או להיתר של הכנסת, ולא צריך להתייחס אליו, כי אנחנו מכירים סרטים רבים אחרים שהם בעלי תוכן הרבה יותר פוגעני. אני, כאזרח המדינה, וחבר כנסת, משתדל להתמצא בדברים. לכן הייתי מציע שאנחנו לא נצא בבקורת חריפה על סרט זה. זה סרט שהותר ע"י הצנזורה. יש בו פגיעות? - יש בסרטים רבים פגיעות. ח"כ שובל לא ראה את הסרט. אני ראיתי חלקו של סרט כי הייתה לי ישיבה בהנהלת הסיעה. לדעתי, הגישה האומנותית שלו צרמה במקצת. למעשה, עזבתי בתחילת הסרט.

אם יש מקום לדון, אז יש לדון בכלל בתפקידה של הצנזורה. אם זו צנזורה שמשתדלת לראות הרבה סרטים שמופיעים אצלנו, אז מוטב שלא תהיה. או שתהיה צנזורה, או שלא תהיה בכלל.

נ. אליעד:

אני לא מאושר כמו ח"כ בארי, שאצלו התשובה היא החלטית. גם דעתי, כאדם, אינני מאושר מכל המתירנות והנהליזם והרמה הזו. אני יכול להביע את צערי.

אם השאלה היא, להסתגר מכל העולם, ולהיות עם לבדד ישכון - הרי שזו בעיה חינוכית. אני לא מאמין בדברים מיכניים. אני לא חושב שאנחנו עוברים את הגבולות. אני לא נהנה מאף סרט בטלביזיה. אבל בני הבית נהנים.

אם אתה מוכן לנסות לראות מהצד השני - סרט כזה, ברמה כזו, פוגע ביהודים וכו', הרי שבכל זאת מדינת ישראל הינה בעלת בטחון עצמי כזה שהיא מוכנה להציג גם סרט כזה. ישראל מרשה לעצמה לוכסוס כזה. אתה יודע שרואים אותנו מדינה דימוקרטית במזרח התיכון. לכן אומרים על ישו מה שאומרים. האם יש בזה חידוש?

מכל מקום, אני חושב שאין לנו לקבוע

עמדה בנושא זה.

ב. מואב:
 חברי בארי ניגש בצורה יסודית ומשפטית לענין.
 עצם העובדה ששר הפנים מינה מועצה בתוקף החוק, איננו אומר שמועצה זו מורכבת מפקידים של משרד הפנים. יש חוק המועצה להשכלה גבוהה להחלטות בנושאים מסויימים, כדי לשקף את האינטרסים השונים. הרשימה שהגיש מר גרי מורכבת ממחנכים, במאים, מהציבור המחייב בגוש עציון, מסופרים. יש ביניהם אנשים דתיים, ואנשים חופשיים. אני מתאר לעצמי ששר הפנים מינה את המועצה הזו כדי לשקף את דעות הציבור. לכן אינני חושב שהוועדה צריכה לדון בשאלה של הסרט ישו כוכב עליון, ולהחליט אם הוא טוב ואם ראוי להצגה.

לדעתי, נעשה מישגה אם נחליט לדון בענין.
 לגבי המועצה ברצוני לשאול: האם הגוף הזה באמת מייצג את דעות הציבור? האם יש חלופין? אני מציע לא להתייחס באופן ספציפי בהחלטות הוועדה לנושא הסרט ישו כוכב עליון אם הוא טוב או לא, ולהסתפק בצנזורה וחוק לעידוד הסרט. לא לנגוע בשאלת הבקורת על הסרט עצמו. אם תהיה החלטה כזו של הוועדה, אז אני ארשה לעצמי להגיש הסתייגות ברוח זו, כי אני חושב שאנחנו לא צריכים להביע דעה.

י. בארי:
 האם לדעתך אנחנו מוסמכים או רשאים להביע דעתנו על החלטות של המועצה להשכלה גבוהה?

ב. מואב:
 על מדיניות המועצה להשכלה גבוהה, כן.

היו"ר י. תמיר:
 יש לי טיוטה לסיכום:

"הוועדה נמנעת מחוות דעה על אופיו של הסרט שהוא מחזמר על נושא היסטורי ויש לראות - את המחזמר - כאפיזודה קולנועית".

י. בארי:
 אני מסתייג לאורך כל החזית של ההצעה הזו.

ה צ ב ע ה

הצעת הסיכום של היו"ר - נתקבלה

היו"ר י. תמיר:
 תודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 10.30.